

Håndtering af mobning eller lignende

Mobning giver dårlig trivsel og har en negativ indflydelse på helbred og udvikling – både på kort og på længere sigt. Derfor er forebyggelse af mobning et centralt fokuspunkt i arbejdet på skolen.

Mobning er et forsøg på at skade en anden person og udelukke denne person fra fællesskabet. For eksempel en bestemt elev i klassen. Mobning kan ske ved, at en bestemt person udpeges som anderledes og dermed ikke som en del af gruppen. På den måde skader man denne person, man forfølger ham/hende og stopper ikke med at drille, slå, råbe, skrive dårlige ting eller grine, selv om den anden siger stop. Det er mobning, når andre ikke respekterer en bestemt person og dennes grænser for, hvad der er acceptabelt. Det er mobning, når man ser ned på en anden person og bevidst nedgør den anden. For at undgå mobning skal der opbygges trygge og tolerante fællesskaber med plads til alle.

Det er vigtigt, at et barn, som henvender sig til en voksen om et mobningsproblem føler, at det bliver hørt. Barnet skal have tillid til, at den voksne vil yde beskyttelse og følge op på problemet. Ved henvendelse vil der blive udarbejdet en handleplan for håndtering af situationen. Der afholdes samtaler med såvel offer som mobber, forældrene inddrages og sammen indgås aftaler. De implicerede skal gøres klart, at det er helt uacceptabelt at mobbe, og sammen arbejdes der på, at det skal stoppes.

Når børn oplever, at andre bliver mobbet, kan de blive bange for, at det går ud over dem selv, hvis de blander sig. Men det er vigtigt, at man gør noget – man skal aldrig blande sig uden om. Hvis man er tilskuer til mobning, uden at gribe ind, er man med til at gøre mobning acceptabelt i klassen. Hvis alle siger nej til mobning, kan mobning ikke ske. Eleverne skal derfor have værktøjer til at være med til at undgå/stoppe mobning.

Definitioner

Fakta: Når mennesker indgår i relationer, er konflikter et vilkår, vi skal lære at håndtere og derigennem blive klogere på os selv og andre.

Konflikt: En uenighed, en uoverensstemmelse eller en konkret anspændt episode mellem to eller flere personer eller grupper. I modsætning til mobning er magtforholdet mellem de involverede generelt lige.

Drilleri: Har karakter af tilfældighed og spontanitet. Det er typisk en enkeltstående handling, der bl.a. kan handle om at afprøve grænser eller være et forsøg på at skabe kontakt.

Generende drillerier: En gråzone mellem drilleri og mobning. Når drillerier mister karakter af tilfældighed, og magtbalancen mellem parterne langsomt bliver forrykket, så den ene part føler sig forulempet. Et vigtigt forvarsel om mobning.

Mobning: Mobning er først og fremmest kendetegnet ved, at magtbalancen er skævt fordelt mellem de involverede. Mobning er derfor ikke en konflikt og kan ikke behandles som en sådan. Mobning kendetegnes ved, at en person systematisk udsættes for krænkende adfærd eller udelukkelse fra en gruppe eller enkeltpersoner, som væsentligt nedsætter kvaliteten i det sociale samvær for den mobbede.

Hvem gør hvad

Da skolens pædagogiske personale er ansvarlige for børnenes dagligdag i skolen, er det selvfølgelig dem, der i første række professionelt skal arbejde med opgaven. Men opgaven kan ikke løftes alene og kan også kræve inddragelse af andre personalegrupper, såsom AKT-vejledere, læringsvejledere samt ledelse. Men endnu vigtigere brikker i det samlede spil er eleverne og jer som forældre.

Antimobbestrategi

Læreren: Det forebyggende arbejde er alle læreres ansvar. Klasselæreren er tovholder for at fremme og arbejde med trivsel i klassen. Læreren skal sikre, at den enkelte klasse løbende taler om trivsel og opførsel, og teams og årgange skal diskutere regler for opførsel og udarbejde fælles rammer – både i klassen og i frikvartererne – som alle forpligtes på. Alle skal vide, hvad der er acceptabel opførsel og hvad, der ikke er acceptabel opførsel.

I arbejdet mod mobning skal læreren fokusere på den/de elev(er), der bliver mobbet, men også på den/de elev(er), der mobber, og mindst lige så vigtigt tilskuerne.

Eleverne: Eleverne skal igennem det forebyggende arbejde føle og opbygge en forståelse for og dermed et klart medansvar for, at de regler, der gør sig gældende, bliver fulgt.

Ledelsen: Ledelsen er aktiv i de forskellige mødefora og er med til at udarbejde handleplanen for trivsel. Ledelsen har det overordnede ansvar for, at trivselshandleplanen bliver implementeret på hele skolen, ligesom ledelsen sikrer, at der sker en grundig opfølgning på handleplanen, så der justeres ved behov. Skolens ledelse skal altid være orienteret om mistrivsel.

Forældrene: Skole/hjemsamarbejdet tager udgangspunkt i det gode og tillidsfulde samarbejde. Der kan af og til opstå situationer, som kræver en ekstra indsats af alle parter for at kunne løses, og derfor er det vigtigt at afstemme og være enige om de forventninger, der er mellem skole og hjemmet.

Vi oplever verden forskelligt. Vær nysgerrig og lyttende til alle parter oplevelser af situationen og vær dermed en god rollemodel for dit barn.

Skole/hjemsamarbejdet baseres på følgende sociale spilleregler:

- Tal ikke dårligt om dit barns klassekammerater eller om deres forældre. Det "forstyrrer" barnets opbygning af relationer, og forældreattituder påvirker hele klassens tolerancekultur.
- Støt dit barn i at dyrke mange forskellige bekendtskaber på tværs af klassen.
- Det er en styrke for barnet at have flere bekendtskaber, og det mindsker samtidig risikoen for, at nogle klassekammerater bliver isolerede.
- Husk den sociale fødselsdagspolitik. Prioriter fødselsdagsinvitationer fra klassekammerater højt. Det udtrykker respekt for og accept af klassekammeraten, der har inviteret. Inviter alle, ingen, alle pigerne eller alle drengene.
- Fortæl dit barn, at forskellige familiemønstre og -traditioner er berigende.
- Støt op om og medvirk til lærerens arbejde med klassens sociale liv.

Forebyggelse af digital mobning

De sociale medier følger børnenes liv og færden overalt. Det som er skrevet og postet i fritiden, spiller ind i skoletiden og omvendt. Vi opfordrer til, at forældre viser interesse for og følger med i deres børns adfærd på de sociale medier – og ikke mindst griber ind overfor dårlig digital opførsel.

Tidligt fokus på god digital kommunikation er vigtig, og konkrete øvelser i at håndtere digitale medier kan hjælpe børn til at færdes trygt i det digitale rum. Derudover kan tidligt fokus og tydelige forventninger til digital adfærd være med til at forebygge, at konflikter eskaleres og mobbesituationer opstår. De sociale medier er en integreret del af børnenes liv, og overgangen mellem det digitale liv og det "almindelige" liv er flydende.

Antimobbestrategi

Derfor arbejder vi med:

- Trivselsarbejde på alle årgange fordi vi ved, at gode relationer er forebyggende for digital mobning.
- Hele klassen fordi vi er opmærksomme på, at kompleksiteten i digital mobning kan række ud over de klassiske definitioner på mobning.
- Undervisning af børnene i digital dannelse – det er vigtigt, at eleverne kender reglerne for at færdes online, både de skrevne og uskrevne.
- Træning i at håndtere konflikter på digitale medier. Eleverne skal vide, at konflikter løses man ansigt til ansigt – ikke digitalt.
- Information og støtte til forældre, så de kan støtte deres børns digitale adfærd.

Hvis mobning bliver en realitet

Målet med antimobbestrategien er at forebygge og reducere mobning – både digitalt og på skolen og samtidig øge elevernes generelle trivsel i og uden for undervisningen. Skolens ledelse, lærere, pædagoger, elever og forældre er alle relevante parter i kampen mod mobning. Derfor har alle et ansvar for at forebygge mobning i de enkelte klasser.

Hvis mobning alligevel bliver en realitet, er det vigtigt at handle hurtigt. I henhold til lovgivningen skal der udarbejdes en handleplan senest 10 arbejdsdage efter, at mobningen er konstateret. Handleplanen skal indeholde konkrete tiltag om, hvordan problemerne effektivt bliver stoppet og skal både forholde sig til hele børnegruppen og de direkte involverede parter – mobber og offer. Det er skolens ledelse, der har ansvaret for, at der udarbejdes en handleplan inden for den gældende frist.

Elever og deres forældre har mulighed for at klage til Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM) over skolers håndtering af mobbesager. Det kan være, hvis skolen ikke har en antimobbestrategi, eller hvis der bliver reageret utilstrækkeligt ved konkrete tilfælde af f.eks. mobning. Information om klager findes her: <https://dcum.dk/grundskole/klageinstans-mod-mobning-grundskole/foraeldre/hvis-du-oensker-at-klage>

Revideret, august 2020